

FORLØBSBESKRIVELSE

Titel på forløb: Etik i videnskab – transhumanisme, kunstig intelligens og genmodificering	
Uddannelsessted: EUC Syd	Undervisningstimer i klokketimer: 12
Uddannelse: HTX	Verdensmål: 1, 3, 10, 13 og 15
Fag: SO, Idéhistorie og Dansk	Forløbsnummer: eucs_htx_SO&Da&Ideh_A&A&B_005
Niveau: A, B og A 3g.	Underviser: Martin Osmann Clausen og Mai Klærke

INDHOLDSBESKRIVELSE

Forløbet handlede om etik i videnskab med fokus på transhumanisme, kunstig intelligens og genmodificering. Med disse emner kom verdensmålene 1, 3, 10 og 15 i spil. Forløbet endte ud i, at eleverne skulle skrive en kronik om etik i videnskab.

Ift. forløbets del om transhumanisme og kunstig intelligens, var grundtankerne at anvende etik, som de har arbejdet med i et tidligere forløb på transhumanisme i forhold til, om det vil skabe mere ulighed, at nogle mennesker bliver forbedret, og om vi har det samme moralske ansvar over for kunstige intelligenser. Med dette kom særligt verdensmål 3 og 10 i spil.

Ift. forløbets del om genmodificering, var grundtanken at anvende retorisk analyse på debatten om GMO-afgrøder, samt at skabe holdnings- og handlekompetence hos eleverne gennem en kronik-opgave. Nærmere gik den centrale problemstilling på, om man med GMO kan løse nogle af de udfordringer, som FN med verdensmålene forsøger at løse, særligt inden for landbrug. Her blev debattekster om emnet undersøgt med argumentationsanalyse og retorisk analyse. Særligt indgik debat om spørgsmålet om, om GMO kan være med til at afskaffe fattigdom gennem bedre landsbrug i fattige områder (verdensmål 1), eller om de virksomheder, der udvikler genkoderne til GMO-afgrøderne tværtimod kan være med til at afskære verdens fattigste bønder fra nye GMO-sorter, hvorved man vil komme til at modvirke verdensmål 10. I verdensmål 15 om "Livet på Land" er samtidig indskrevet et delmål om "ligelig fordeling af fordelene ved at bruge genetiske ressourcer" denne problematik kom ligeledes i spil. Samtidig blev GMO som løsning på klimaudfordringerne (verdensmål 13) også berørt.

Eleverne skulle til sidst skrive en kronik om etik i videnskab. Se opgaveformuleringen under "Andet".

Grundlæggende arbejdsformer var tavleundervisning, gruppearbejde og hjemmeopgave.

INDHOLD

Om transhumanisme og kunstig intelligens:

Sparsø, Mikkel Gulddammer:

Teknologi og filosofi 2 – Teknologien og det moderne menneske

Systeme 2016, 1. udg., 2. oplag.

- Det Naturlige og det kunstige

- Trans humanismens antidemokratiske perspektiv
- Searles Kinesiske værelse

Film:

- I, robot (2004)

Om retorik, argumentation, kronikgenren og GMO:

Baggrund om GMO:

Etisk råd: *GMO og etik i en ny tid* (rapport), s. 15-16 <https://www.etiskraad.dk/etiske-temaer/natur-klima-og-foedevarer/publikationer/gmo-og-etik-i-en-ny-tid-2019>

Retorik og argumentation:

Gallups kompasmodel: <https://tns-gallup.dk/kompas-segmenter>

Teori om argumentation: <https://dansksiderne.dk/index.php?id=2979>

Teori om retoriske virkemidler: <https://dansksiderne.dk/index.php?id=2980#c22101>

Video om Toulmins argumentodel:

<https://www.youtube.com/watch?v=35bqJ90khEA>

Video om retoriske virkemidler: <https://www.youtube.com/watch?v=Vlgpe6h6jNc>

Video om argumenttyper: https://www.youtube.com/watch?v=B-El22WMr_Q

Analysegenstande for retorisk analyse og argumentationsanalyse:

Paula Bourges Waldegg: "Kronik: International kronik: Den naturalistiske fejlslutning". Bragt i *Information* 16. april 2007.

Tine Kortenbach: "Påvirk verden med dit køleskab". Bragt i *Information* 7. juli 2010.

Om kronikgenren som elevopgave:

Grundbogen "Guide til skriftlig dansk htx og teknisk eux, afsnit 3,

<https://guidetilskriftligdanskhtx.systime.dk/?id=136>

FAGLIGE MÅL

SO:

- etik i videnskab.
- søge, vurdere og anvende fagligt relevant information
- kombinere viden og metoder fra fagene til indsamling og analyse af empiri og bearbejdning af problemstillingen – perspektivere den behandlede problemstilling
- demonstrere evne til faglig formidling såvel mundtligt som skriftligt, herunder beherske forskellige genrer og fremstillingsformen i en skriftlig opgavebesvarelse
- vurdere forskellige fags og metoders muligheder og begrænsninger i arbejdet med problemstillingen
- kunne anvende relevante studiemetoder samt forholde sig reflektivt til egen læreproces og eget arbejde.

Idéhistorie:

- Analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens.

- Diskutere aktuelle problemstillinger med udgangspunkt i fagets perspektiver, herunder reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende

Dansk:

- udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt
- demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge
- analysere og vurdere ikke-fiktive tekster
- perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge
- demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.

ANDET

Elevernes opgaveformulering til kronik-opgaven så således ud:

A:

Skriv en kronik om etik i videnskab. I kronikken skal du inddrage materiale, du selv finder, og FN's verdensmål. Du kan inddrage materiale fra forløbet (enten med Martin eller Mai).

B:

Begrund din argumentation og dine øvrige formidlingsmæssige valg, herunder sproglige og retoriske virkemidler. Du skal dokumentere dette med eksempler fra din kronik.

Overskrift: Vælg selv overskrift

Vejledning:

A:

I en kronik skal du undersøge en given problemstilling og argumentere for din holdning på en engageret, selvstændig og nuanceret måde.

Din kronik skal have et klart hovedsynspunkt, som skal understøttes af pointer fra de selvvalgte tekster.

Din kronik skal formidles med en tydelig vinkel og på en retorisk og sprogligt bevidst måde.

B:

I del B skal du med brug af danskfaglige begreber begrunde dine formidlingsmæssige valg, herunder dokumentere din argumentation, retoriske valg og sproglige virkemidler ved hjælp af karakteristiske eksempler fra din egen tekst.

Denne del skal fylde 400-600 ord.